

Bijlage met toelichting op
reserves en voorzieningen
Gemeente Achtkarspelen

behorend bij de nota

Reserves en Voorzieningenbeleid
gemeente Tytsjerksteradiel
en Achtkarspelen en
Werkmaatschappij 8KTD

zoals vastgesteld door de
gemeenteraad op 23-01-2020

GEMEENTE ACHTKARSPELEN
Toelichting op de
reserves en voorzieningen

Algemene toelichting op overzicht reserves en voorzieningen	5
Toelichting per reserve	6
Toelichting per voorziening	18

Algemene toelichting op overzicht reserves en voorzieningen

In dit hoofdstuk geven wij een overzicht van welke reserves wij op dit moment hebben, wat het doel van deze reserves is en welke kaders er voor de bestemming van deze reserves zijn.

De rangschikking van de reserves vindt plaats volgens het BBV en zal in dit hoofdstuk ook als zodanig zijn onderverdeeld.

Volgens het BBV worden de reserves als volgt onderscheiden (BBV art. 43)¹:

- Algemene reserve(s);
- Bestemmingsreserves.

Jaarlijks vindt een beoordeling van de (bestemmings)reserves plaats. Hierbij wordt ondermeer beoordeeld in hoeverre de (bestemmings)reserves toereikend en benodigd zijn.

Besluitvorming over reserves (instellen, voeden, onttrekken, opheffen) is altijd aan de raad. Deze besluitvorming vindt plaats binnen de reguliere processen voor het bestuurlijk-financieel instrumentarium (kadernota, programmabegroting, bestuursrapportages, programmarekening) en/of op basis van specifieke raadsvoorstellen.

Dit overzicht is gekoppeld aan de beleidsnota Reserves en Voorzieningenbeleid zoals wordt besproken/vastgesteld in de raad van 23 januari 2020 en bevat de organisatie specifieke uitwerking hiervan voor Achtkarspelen.

De financiële informatie over de door de raad ingestelde reserves en voorzieningen is een vast onderdeel van de jaarlijks vast te stellen programmabegroting en jaarrekening.

Dit overzicht is bedoeld om de raad periodiek te informeren over de inhoudelijke kant van reserves en voorzieningen (aanleiding, doel, tijdelijke of permanent). Voor inzicht in omvang en verloop van de reserves en voorzieningen verwijzen wij naar de cijfermatige bijlagen bij programmabegroting en jaarrekening.

Deze inhoudelijke toelichting op de aanwezige reserves wordt steeds aan het begin van een nieuwe bestuursperiode geactualiseerd voor het onderdeel van de reserves.

Voor het onderdeel van de voorzieningen geldt, vanwege de andere aard daarvan, dat de inhoudelijke toelichting jaarlijks wordt geactualiseerd in het kader van de werkzaamheden rond de Programmarekening.

Hieronder is eerst een totaal overzicht opgenomen van onze reserves, onderscheiden naar algemene reserve en bestemmingsreserves. Daarna vindt een korte beschrijving plaats per reserve.

De toelichting op de voorzieningen volgt daarna en bestaat uit de meest recente versie daarvan.

¹ In het BBV wordt op dit moment onderscheid gemaakt in algemene reserve (43; 1.a), en bestemmingsreserves (43; 1.b). Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven (43; 2).

Totaal overzicht reserves en voorzieningen:

Algemene reserve(s):

Algemene reserve

Algemene reserve weerstandsvermogen

Bestemmingsreserves

Onverdeeld rekeningsaldo

Totaal overzicht voorzieningen

Verplichtingen en verliezen

geen

Risicovoorzieningen

Voorziening bouwrijp maken bouwgrondexploitatie

Onderhoudsvoorzieningen

Voorziening bijdrage reconstructie 358

Voorziening inhaalslag wegen, niet-levensduurverlengend

Voorziening baggeren

Voorziening onderhoud sporthallen

Voorziening onderhoud gymlokalen

Voorziening welzijnsaccommodaties

Voorziening onderhoud gemeentehuis

Van derden verkregen middelen

Voorziening riolering

Voorziening reiniging

Vervallen voorzieningen onder meer in vergelijking tot overzicht bij notitie 2015

Voorziening overgangsfase zwembad

Voorziening personeelsfeest

Voorziening bindingsgelden

Voorziening precariogelden

Voorziening Caparis

Toelichting per reserve

Algemene reserve(s); (BBV;art. 43; lid 1.a.);

Algemene reserve

Doel

Deze reserve is beschikbaar voor alle mogelijke doeleinden. Onvoorziene kosten, de lasten verbonden aan nieuw beleid of tekorten kunnen ten laste van deze reserve worden gebracht. Een eventueel positief financieel resultaat per begrotingsjaar komt ten gunste van deze reserve.

Toelichting:

De algemene reserve heeft een wettelijk kader. In het BBV is dit vastgelegd in artikel 43; lid 1.a. Het gemeentelijk beleid is, dat rekeningsaldi bij het vaststellen van de jaarrekening, voor zover daaraan geen andere bestemming is gegeven, in de algemene reserve worden gestort. Verder wordt binnen onze gemeente de algemene reserve gebruikt voor de verrekening van incidentele boekwinsten en boekverliezen. Ook eenmalige kapitaalsubsidies aan derden worden verstrekt uit de algemene reserve.

De algemene reserve kan ook worden gebruikt als een tijdelijk middel om de begroting sluitend te maken. Hiermee kan bij het aanbieden van een meerjarenraming een moeilijke discussie over het sluitend zijn van de begroting worden voorkomen. Uiteraard moet deze mogelijkheid nadrukkelijk als een tijdelijke mogelijkheid worden aangemerkt.

Daarnaast worden jaarlijks bepaalde incidentele en/of projectmatige exploitatiebudgetten om uiteenlopende redenen niet (volledig) benut. In sommige gevallen is het echter noodzakelijk deze budgetten wel voor het oorspronkelijke doel te behouden. Deze budgetten moeten dan naar het volgende begrotingsjaar worden overgeheveld. De raad heeft tijdens de behandeling van de overlopende posten 2017 middels een amendement een nieuwe werkwijze afgesproken. De uitvoering van dit amendement leverde in de praktijk een aantal problemen en onbedoelde neveneffecten op. Daarom is door het college een memo opgesteld waarin is voorgesteld om de uitgangspunten voor overlopende posten conform memo aan te passen, en via deze nieuwe en uitgewerkte werkwijze uitwerking te geven aan het amendement. De controlecommissie kon zich vinden in deze uitwerking en de memo is via de LIS met de raad gedeeld.

Conclusie:

Bestaand beleid ten aanzien van de algemene reserve handhaven.

Algemene reserve weerstandsvermogen

Doel

Deze reserve is bedoeld voor financiële tegenvallers, calamiteiten en risico's op te vangen voortvloeiend uit de risico's die genoemd zijn in de paragraaf weerstandsvermogen.

Toelichting:

Deze reserve is in het leven geroepen om financiële tegenvallers die voortvloeien uit de risico's die genoemd zijn in de paragraaf weerstandsvermogen van de begroting en de jaarrekening.

Het betreft risico's ten aanzien van gesubsidieerde instellingen, Krimp, gemeenschappelijke regelingen, PAS en PFAS en sociaal domein.

Risico's zijn relatief grote bestaande of toekomstige verplichtingen met een buitengewoon karakter, waarbij de omvang en de kans niet is in te schatten (ook niet bij benadering) en die niet worden afgedekt door een voorziening, verzekering of andere beheersmaatregel.

Risico's, waarvan de financiële tegenvaller lager dan € 50.000 wordt geschat, worden gezien als onderdeel van de reguliere bedrijfsvoering. Financiële risico's groter dan € 50.000 worden opgenomen in de Paragraaf Weerstandsvermogen.

Conclusie:

Bestaand beleid ten aanzien van de Algemene reserve weerstandsvermogen

Bestemmingsreserves (BBV;art. 43; lid 1.b.);

Resultaat na bestemming / Onverdeeld rekeningsaldo

Doel:

Reserve dient een administratief doel en wordt na besluitvorming van de raad bij de jaarrekening conform besluit verwerkt.

Toelichting:

Op basis van het BBV mag een rekeningsaldo pas worden bestemd, nadat de raad op basis van de jaarrekening het resultaat heeft vastgesteld. Dat leidt ertoe, dat het laatst berekende rekeningsaldo op de balans voorkomt als onverdeeld rekeningsaldo. De besluitvorming van de raad bij de jaarrekening wordt vervolgens in het dan lopende begrotingsjaar verwerkt.

In de afgelopen jaren is het onverdeeld rekeningsaldo op verschillende wijzen ingezet:

- Storting in de algemene reserve, om hiermee structurele ruimte op de begroting te bewerkstelligen;
- Storting in aantal reserves op basis van bestendige gedragslijn;
- Verstrekken van eenmalige bijdragen;
- Inzetten van rekeningsaldo voor toekomstige begrotingen

De bovenstaande wijzen van inzetten van het onverdeeld rekeningsaldo zijn al aan de orde geweest bij de verschillende reserves.

Conclusie:

Bestaand beleid ten aanzien van het onverdeeld rekeningsaldo handhaven.

Toelichting per voorziening

Verplichtingen en verliezen

–

Risicovoorzieningen

Voorziening bouwrijp maken bouwgrondexploitatie

De voorziening is bedoeld voor het dekken van de kosten van het afronden van werkzaamheden in verband met het bouwrijp maken van nagenoeg afgewikkelde complexen.

Onderhoudsvoorzieningen

Voorziening bijdrage reconstructie 358

Deze voorziening is ontstaan uit de reserve "gemeentelijke bijdrage PVVP" en is bestemd voor de gemeentelijke bijdrage aan de provincie voor de reconstructie van de N358 Lutkepost-afslag Augustinusga.

Voorziening inhaalslag wegen, niet-levensduurverlengend

Deze voorziening is in 2016 ingesteld voor de dekking van de kosten van het niet levensduurverlengend onderhoud aan wegen.

Voorziening baggeren

De voorziening baggeren is bedoeld om werkzaamheden aan de havens van Gerkesklooster, Kootstertille en De Swadde te Twijzelerheide uit te kunnen voeren.

Voorziening onderhoud sporthallen

Het doel van deze voorziening is het financieren en dekken van planmatig onderhoud aan sporthallen.

Voorziening onderhoud gymlokalen

De voorziening is in 2009 ingesteld om meerjarig de kosten van planmatig onderhoud aan gymlokalen te dekken.

Voorziening welzijnsaccommodaties

Het doel van deze voorziening is het dekken van planmatig onderhoud aan welzijnsaccommodaties (peuterspeelzalen, dorpshuizen, Mfc's en jongerencentra c.q. jeugdhonken) op basis van meerjarige onderhoudsplannen.

Voorziening onderhoud gemeentehuis

In het boekjaar 2018 is een voorziening gevormd voor het groot onderhoud gemeentehuis om meerjarig de kosten van planmatig onderhoud aan het gemeentehuis te dekken.

Bijdragen toekomstige vervangingsinvesteringen

Er zijn geen voorzieningen opgenomen in het kader van bijdragen toekomstige vervangingsinvesteringen.

Van derden verkregen middelen

Voorziening riolering

Deze voorziening is in 2014 gevormd vanuit de reserve tariefegalisatie riolering en dient ter vereffening van de lasten en baten op het product riolering. In het Gemeentelijk Rioleringsplan wordt uiteengezet hoe de middelen in deze voorziening in de toekomst gebruikt zullen worden om grote fluctuaties in tarieven te voorkomen.

Voorziening reiniging

Deze voorziening is in 2014 gevormd vanuit de reserve tariefegalisatie reiniging en dient ter vereffening van de baten en lasten op het product afval.